

rene Landkommuner er et aarligt Fødsels-overskud paa ca. 20 000 Personer. I 1911 var der i Danmarks rene Landkommuner — Sønderjylland altsaa ikke medregnet — 1 354 146 Personer, og i 1921 var denne Befolkningsmængde vokset til 1 354 715 Personer, altsaa i Løbet af 10 Aar en Befolkningsstilvækst i Landkommunerne paa 569 Personer. Men naar vi ved, at Statistisk Aarvog fortæller os, at der er et Fødsels-overskud paa 20 000 om Aaret i Landkommunerne, saa ser vi klart, at denne Befolkningsstilvækst i Landkommunerne optages ikke der, men skydes bort, til Udlandet, til Købstæderne og til Hovedstadskommunerne. Det vil med andre Ord sige, at de Mennesker, vi ønsker at beskytte gennem en Boliglovgivning, bl. a. for en stor Del er Landbrugernes Børn, Arbejdernes Børn, Husmændenes Børn, Bøndernes Børn og andre Børn ude fra det danske Bonde-land. Vi ønsker at beskytte dem for den Ulykke, som Bolignøden er. Og at disse Tal er rigtige, giver Statistisk Aarvog ogsaa et klart Bevis for gennem den Befolknings-tilvækst, der bl. a. har været i Hovedstadskommunerne. I Statistisk Aarvog ser man, at i 10-Aaret fra 1911 til 1921 fødtes der i Hovedstaden — København, Frederiksberg og Gentofte — 137 116 Personer, og der døde i samme Periode 87 976 Personer, altsaa i dette 10-Aar var der et Fødsels-overskud paa 49 140 Personer. Men Folketallet, der i 1911 var 584 089 Personer, var i dette 10-Aar indtil 1921 vokset til 700 610 Personer, altsaa en Tilvækst af 116 521 Personer, hvoraf de 67 381 Personer kom til gennem Indvandring og de 49 140 Personer gennem Fødselsoverskuddet. Dette mener jeg er Vidnesbyrd om, at det er et Fejlsyn, naar man fra Venstres, fra Landboernes Side ser paa dette Spørgsmaal paa en ensidig Maade. Jeg tror, at Landboerne har i aller-højeste Grad Interesse af at faa at vide, at det er for en meget stor Del deres egne Børn, som vandrer ind til Købstæderne og Hovedstadskommunerne og derved er med til at skabe den Bolignød, som har hærget ikke mindst Hovedstadskommunerne paa det alvorligste under Krigen og efter Krigs-perioden. Ved at afgive sit Fødsels-overskud har Landkommunerne skabt en meget vanskelig Boligsituation for de store Kommuner, ikke mindst for den Kommune,

jeg har den Ære at være Arbejderklassens Repræsentant for. Vi har fra Kommunens Side paa visse Omraader — det ved det ærede Medlem jo ogsaa — med Støtte fra Staten søgt at afvikle dette Spørgsmaal, søgt at mildne Vilkaarene, saaledes at Byens Børn, enten de er født i København og har Forsørgelsesret her eller er indvandret fra Købstæder eller Landkommuner, kunde komme til at leve Livet under saa gode og betryggende Forhold som muligt det Sted, hvor de nu har valgt at leve det. Det havde sikkert været en bedre økonomisk Politik for Københavns Kommune, specielt Københavns skatteydende Borgere, hvis man i Tide havde spændt et Tov udenom Byen og havde sat et Skilt op, hvorpaa der stod „Adgang forbudt“. Men en saadan ensidig Politik driver Københavns Kommune ikke, vi har gennem Boligbyggeriet søgt at mildne Vilkaarene ud fra den Betragtning, at enten Talen var om Landboere eller indfødte Københavnerne, havde de den samme Ret til at leve deres Liv som Hovedstadsbeboerne der, hvor de selv maatte ønske det.

Under Krigen viste det sig jo, at det saa højt roste private Initiativ ikke magtede den Opgave at bygge Boliger. Jeg blev derfor noget forbavset ved at høre det ærede 8de Medlem for 5te Kreds (Johannes Jensen) sige, at det private Initiativ skaffede os baade gode og billige Boliger. Det er muligt, at det før har skaffet os gode Boliger i Byerne, men i meget vid Udstrækning har det ogsaa skaffet os daarlige Boliger, og det har skaffet os baade dyre og billige; men jeg ved ikke, hvorfor det ærede Medlem af Partiet Venstre i saa høj Grad bevæger sig i Fortidserindringer, hvorfor ikke blive ved den Tid, vi kan overse, indenfor en rimelig Grænse, nemlig fra Krigsperiodens Begyndelse og til Dato, det er jo snart en Række Aar? Her har det tydeligt og klart vist sig, at det private Initiativ slet ikke magtede sin Opgave, det private Initiativ har bogstaveligt talt spillet Fallit paa Boligbyggeriets Omraade. Gaar vi de Boliger igennem — jeg taler i dette Øjeblik kun om Hovedstaden —, der er bygget fra 1916 til 1923, vil vi bringe i Erfaring, at langt, langt den overvejende Del — jeg tror, jeg tør sige de ni Tiendedele —, er bygget af Andelsforeninger, kooperative Byggeföreninger og af Københavns Kommune eller andre Kommuner. Jeg tror